

Arkeologi söder om Gerumsälven

Väg E6 byggs ut till motorväg och får en ny sträckning i anslutning till världsarvsområdet i Tanums kommun. Under 2011 till 2013 utfördes därför ett antal arkeologiska undersökningar inom vägsträckningen.

Tanum 1821

Tanum 1821 utgjordes av en kokgropslokal. Vid undersökningen framkom 57 anläggningar – härdar, kokgropar och skärvstenskoncentrationer. Av speciellt intresse är det kulturlager som tillsammans med flera av skärvstenskoncentrationerna troligen utgör resterna av en byggnadskonstruktion.

Du kan läsa mer om *kokgroparna* på affischen här intill.

Tanum 1910

Röset Tanum 1910 var placerat på en mindre höjd i klipplandskapet; på dess högsta punkt fanns en liten fördjupning. Troligtvis har en stenlista konstruerats här. I botten av röset fanns små skärvstenar. De brända benen från en vuxen människa har placerats här, troligen i kistan, men kremationen har ägt rum på annan plats. Tillsammans med benen hittades en mindre mängd mycket fragmenterad keramik från två olika kärl. Det är svårt att säga något om formen, men båda är av hög kvalitet. Vid ett eller annat tillfälle har röset blivit förstört. Om detta har skett under förhistorisk tid eller senare är okänt. Två dateringar har utförts. Kol från al som troligen ingått i gravbålet har daterats till ca 469 f Kr. Ben från den människa som gravlagts här har daterats till ca 284 f Kr. Dateringarna ska betraktas som samtida.

Tanum 1796 och 2259

Fornlämningarna var belägna i en moränsluttning, och bestod av två gravar i form av stensättningar med urnebegravningar; en stenpackning med oklar utbredning som innesluter dessa; två möjliga gravar i form av skelettbegravningar i stensättningar; samt boplatlämningar och aktivitetsytor av skiftande typer inklusive eventuellt stenröjda ytor.

Vid undersökningen framkom en hel del flinta, mycket av det är svallat. De svallade avslagen kan troligen härledas till mellanmesolitisk tid när platsen utgjordes av en strand. Från området har vi också en datering från ca 4687 f Kr, senmesolitikum.

Det finns indikationer på stadigvarande bebyggelse under senneolitikum. Vid undersökningen hittades flathuggna föremål av flinta: en bränd skära, en pilspets samt ett flathugget avslag. Två anläggningar kan utgöra möjliga skelettbegravningar, bedömningen baseras på förhöjda fosfatvärden samt fynd av hasselnötsskal och bär. Kol från ek från en av dessa har daterats till senneolitikum, ca 2082 f Kr.

Stensättningarna innehåller en urnebegravning vardera med ben från två vuxna människor, båda daterade till förromersk järnålder, ca 429-292 f Kr och ca 375-244 f Kr. Begravningen i den större stensättningen är äldre än den mindre. Ett antal kokgropar har också dateringar till förromersk järnålder. Här kan vi lyfta fram hållristningen Tanum 214, vilken ligger 70 meter nordost om den

stora stensättningen. Hållristningen dateras till förromersk järnålder, vilket innebär att den kan ingå i den omdaning av landskapet som pågår här under denna tid.

Stenpackningen är svår att datera. En härd daterad till ca 136 e Kr verkar ligga delvis under stenpackningen. Det är möjligt att stenpackningen anlagts i ett skede efter den sista begravningen, med ett avslut under tidig romersk järnålder.

Affischen är en del av rapporteringen av undersökningarna vid Tanum 1796 /2259, 1821 och 1910.

